

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 21 maj 2021
(OR. en)

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0199(COD)**

**5488/21
ADD 1**

**FSTR 7
REGIO 7
FC 1
CADREFIN 32
RELEX 35
CODEC 75**

UTKAST TILL RÅDETS MOTIVERING

Ärende: Rådets ståndpunkt vid första behandlingen inför antagandet av
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING om särskilda
bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med
stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och
finansieringsinstrument för yttre åtgärder
– Utkast till rådets motivering

I. INLEDNING

1. Den 29 maj 2018 lade kommissionen fram ett förslag till förordning om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för externa åtgärder¹ (Interregförordningen), som ingår i lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken 2021–2027. I enlighet med artiklarna 174, 176 och 177 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) är det övergripande politiska målet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) att stärka den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen i unionen genom att minska skillnaderna mellan de olika EU-regionerna, där särskild hänsyn ska tas till vissa kategorier av regioner och där gränsregioner uttryckligen anges. Genom Interregförordningen antas särskilda bestämmelser där en eller flera medlemsstater och deras regioner, samt en eller flera medlemsstater och länder utanför EU och deras regioner, samarbetar över gränserna.
2. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande den 19 september 2018² och Regionkommittén antog sitt yttrande den 5 december 2018³.
3. Europaparlamentet antog sin ståndpunkt om Interregförordningen vid första behandlingen vid plenarsammanträdet den 26 mars 2019.
4. Arbetsgruppen för strukturåtgärder behandlade den föreslagna Interregförordningen vid ett antal möten under Bulgariens, Österrikes, Rumäniens, Finlands, Kroatens och Tysklands ordförandeskap.
5. Den 29 maj 2019 godkände Ständiga representanternas kommitté (Coreper) det inledande partiella förhandlingsmandatet. Det partiella förhandlingsmandatet uppdaterades den 5 oktober 2020 av Coreper för att beakta Europeiska rådets slutsatser om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och återhämtningspaketet, som antogs vid det extra mötet i Europeiska rådet den 17, 18, 19, 20 och 21 juli 2020.

¹ Dok. 9536/18 + ADD 1.

² EUT C 440, 6.12.2018, s. 116.

³ EUT C 86, 7.3.2019, s. 137.

6. På grundval av dessa mandat förde Finlands, Kroatiens och Tysklands ordförandeskap interinstitutionella förhandlingar, som avslutades den 2 december 2020.
7. Den 18 december 2020 godkände Europaparlamentets utskott för regional utveckling resultatet av de interinstitutionella förhandlingarna. Den 20 januari 2021 meddelade ordföranden för utskottet för regional utveckling i en skrivelse till rådets ordförandeskap att han skulle rekommendera plenarförsamlingen att godta rådets ståndpunkt, med förbehåll för juristlingvisternas granskning, vid parlamentets andra behandling.
8. Med beaktande av ovanstående överenskommelse och efter juristlingvisternas granskning antog rådet sin ståndpunkt vid första behandlingen den [xxxx 2021], i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarande som anges i artikel 294 i EUF-fördraget.

II. SYFTE (artikel 1)

9. I enlighet med artikel 176 i EUF-fördraget ska Eruf bidra till att avhjälpa de viktigaste regionala obalanserna i unionen. Enligt den artikeln samt artikel 174 andra och tredje stycket i EUF-fördraget ska Eruf bidra till att minska skillnaderna mellan de olika regionernas utvecklingsnivåer och eftersläpningen i de minst gynnade regionerna, där särskild hänsyn ska tas till vissa kategorier av regioner och där gränsregioner uttryckligen anges.
10. Genom Interregförordningen antas de nödvändiga särskilda bestämmelserna för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) när en eller flera medlemsstater och deras regioner samarbetar över gränserna med avseende på effektiv programplanering, inklusive bestämmelser om tekniskt stöd, övervakning, utvärdering, kommunikation, stödberättigande, förvaltning och kontroll samt ekonomisk förvaltning.

11. När det gäller stöd till Interregprogram från unionens finansieringsinstrument för yttre åtgärder (instrumentet för stöd inför anslutningen (IPA III), instrumentet för grannskapspolitik, utvecklingssamarbete och internationellt samarbete (NDICI)) fastställs i Interregförordningen ytterligare specifika mål samt bestämmelser om integrering av dessa fonder i Interregprogrammen. I Interregförordningen fastställs också möjligheten för utomeuropeiska länder och territorier att delta i Interregprogrammen.
12. När det gäller stöd till Interregprogram från Interregfonderna (Eruf och unionens finansieringsinstrument för yttre åtgärder) fastställs i Interregförordningen de Interregspecifika målen, kriterierna för stödberättigande för medlemsstater, tredjeländer, partnerländer och utomeuropeiska länder och territorier och deras regioner samt bestämmelser om finansiella medel och kriterier för fördelningen av dessa medel.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

a) Interregdelar (artikel 3)

13. Enligt rådets ståndpunkt vid första behandlingen ska de gränsöverskridande, transnationella och interregionala samarbetsprogrammen fortsätta inom Interreg. Vart och ett av dessa program har sitt eget existensberättigande, och framgångsrika programområden ska bibehållas.
14. På grundval av erfarenheten med gränsöverskridande och transnationellt samarbete under programperioden 2014–2020 i de yttersta randområdena, där en kombination av de båda delarna inom ett enda program per samarbetsområde inte har utmynnat i tillräcklig förenkling för programmyndigheterna och bidragsmottagarna, har en särskild del för de yttersta randområdena införts så att de så effektivt och enkelt som möjligt kan samarbeta med angränsande länder och territorier.

15. Inom Interreg ska Eruf och (i tillämpliga fall) unionens finansieringsinstrument för yttre åtgärder stödja följande delar:

- **Del A:** Gränsöverskridande samarbete mellan angränsande regioner i syfte att främja integrerad och harmonisk regional utveckling mellan intilliggande land- och sjögränsregioner.
- **Del B:** Transnationellt samarbete över större transnationella territorier eller kring havsbassänger, som involverar nationella, regionala och lokala programpartner i medlemsstater, tredjeländer och partnerländer samt utomeuropeiska länder och territorier, i syfte att uppnå ökad territoriell integration.
- **Del C:** Interregionalt samarbete för att stärka sammanhållningspolitikens verkan genom att främja
 - a) programmet Interreg Europa,
 - b) Urbactprogrammet,
 - c) Interactprogrammet, och
 - d) Esponprogrammet.
- **Del D:** De yttersta randområdenas samarbete sinsemellan och med angränsande tredjeländer eller partnerländer eller utomeuropeiska länder och territorier eller regionala integrations- och samarbetsorganisationer eller flera av dessa, i syfte att underlätta deras regionala integration och harmoniska utveckling i grannskapet.

b) Särskilda mål för Interreg och tematisk koncentration (artiklarna 14 och 15)

16. Eruf bidrar genom Interreg till de specifika målen under målen för sammanhållningspolitiken. Förteckningen över specifika mål inom de olika politiska målen anpassas dock till de särskilda behoven inom Interreg i syfte att möjliggöra interventioner av ESF-typ genom gemensamma åtgärder inom Interregprogrammen. Dessutom läggs två Interregspecifika mål till – Bättre samarbetsstyrning och Ett tryggare och säkrare Europa. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen är en god avvägning mellan de fem sammanhållningspolitiska målen och de två Interregspecifika målen.
17. I detta sammanhang får Interregprogrammen stödja det Interregspecifika målet Bättre samarbetsstyrning genom en eller flera av följande åtgärder:
- a) Förbättra den institutionella kapaciteten hos myndigheter, särskilt sådana som har fått i uppdrag att förvalta ett visst territorium, och hos berörda parter (samtliga delar).
 - b) Effektivisera den offentliga förvaltningen genom att främja rättsligt och administrativt samarbete och samarbete mellan enskilda medborgare, aktörer i civilsamhället och institutioner, särskilt i syfte att undanröja rättsliga hinder och andra hinder i gränsregioner (delarna A, C och D, och i förekommande fall del B).
 - c) Bygga upp ömsesidigt förtroende, särskilt genom projekt som främjar kontakter mellan människor (delarna A och D, och i förekommande fall del B).
 - d) Förbättra den institutionella kapaciteten hos myndigheter och berörda parter i syfte att genomföra makroregionala strategier och havsområdesstrategier, samt andra territoriella strategier (samtliga delar).
 - e) Verka för en mer hållbar demokrati och stödja aktörer i civilsamhället och deras roll i reformprocesser och övergångar till demokrati (samtliga delar under medverkan av tredjeländer, partnerländer eller utomeuropeiska länder och territorier).
 - f) Andra åtgärder för att stödja bättre samarbetsstyrning (samtliga delar).

18. Å andra sidan får Interregprogrammen även stödja det Interregspecifika målet Ett tryggare och säkrare Europa genom åtgärder som rör gränspassage, rörlighet över gränser och migrationshantering, inklusive skydd och ekonomisk och social integration av medborgare från tredjeländer (t.ex. migranter och personer som beviljats internationellt skydd).
19. Upp till 20 % av de tillgängliga medlen för varje program inom Interreg A, B och D får tilldelas det Interregspecifika målet Bättre samarbetsstyrning, och upp till 5 % får tilldelas det Interregspecifika målet för externa åtgärder Ett tryggare och säkrare Europa.
20. När det gäller tematisk koncentration öronmärks genom den överenskommelse som nåtts med parlamentet för varje program inom Interreg A, B och D minst 60 % av de tillgängliga medlen till politiskt mål 2 (En grönare och koldioxidsnål övergång på väg mot en ekonomi med noll nettoutsläpp av koldioxid och ett motståndskraftigare Europa) och högst två andra politiska mål, medan program inom Interreg A längs de inre landgränserna ska tilldelas minst 60 % till politiskt mål 2 och politiskt mål 4 (Ett mer socialt och inkluderande Europa genom den europeiska pelaren för sociala rättigheter) och högst två andra politiska mål.

c) Småprojektfonder (artikel 25)

21. Små projekt sammanför enskilda personer på lokal nivå och är viktiga för utvecklingen av gränsområden. Det som särskiljer sådana projekt är att de är blygsamma till omfattningen och att det ekonomiska stöd som behövs därigenom också är blygsamt. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen säkerställer att små projekt kan genomföras framgångsrikt genom en förenkling av de nödvändiga arrangemangen för dem och genom införandet av tydliga regler för deras styrning.
22. Slutmottagarna inom en småprojektsfond ska erhålla stöd genom bidragsmottagaren och genomföra de små projekten inom ramen för småprojektsfonden (*små projekt*). Bidragsmottagaren kan vara ett gränsöverskridande rättssubjekt, en europeisk gruppering för territoriellt samarbete eller ett organ som har ställning som juridisk person. Inom varje Interregprogram kommer det att vara möjligt att inrätta småprojektfonder, eftersom det totala bidraget till småprojektfonder inte får överstiga 20 % av det totala anslaget till Interregprogrammet.

d) Tredjeländers, partnerländers, utomeuropeiska länders och territoriers eller regionala integrations- och samarbetsorganisationers deltagande i Interregprogram med delad förvaltning (artiklarna 53–60)

23. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen är ett steg i riktning mot en förenkling av samarbetet utanför unionens gränser. För att mestadels gemensamma regler ska tillämpas inom ramen för delad förvaltning både i de deltagande medlemsstaterna och i tredjeländerna, partnerländerna och de utomeuropeiska länderna och territorierna eller i regionala integrations- eller samarbetsorganisationer, kommer de ”normala” Interregreglerna att gälla. Vissa anpassningar krävs dock för att ta hänsyn till de deltagare som inte är bundna av EU-rätten. I detta kapitel anges därför särskilda bestämmelser för programmyndigheterna, förvaltningsmetoderna, stödberättigandet, de storskaliga infrastrukturprojekten, upphandlingen, den ekonomiska förvaltningen och ingåendet av finansieringsavtal.
24. Startpunkten är att utgifternas stödberättigande kopplas till det relevanta tredjelandets, partnerlandets eller utomeuropeiska landets eller territoriets undertecknande av finansieringsavtalet. Interregprogrammets myndigheter bör motsvaras av jämförbara myndigheter i tredjeländerna, partnerländerna eller de utomeuropeiska länderna och territorierna. Upphandling för bidragsmottagare kommer att följa bestämmelserna om extern upphandling enligt budgetförordningen. Det kommer att fastställas en annan sats än den nationella medfinansieringssatsen när stöd ges från något av unionens finansieringsinstrument för yttre åtgärder eller vid överföring av kompletterande bidrag från ett tredjeland, partnerland eller utomeuropeiskt land eller territorium.

e) Särskilda bestämmelser för indirekt förvaltning (artikel 61)

25. Den överenskommelse som nåtts med parlamentet ger möjlighet att genomföra Interregprogrammen inom ramen för de yttersta randområdenas samarbete (del D) genom indirekt förvaltning. Det fastställs särskilda regler om hur dessa program helt eller delvis ska genomföras genom indirekt förvaltning.

IV. SLUTSATS

25. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar den kompromiss som nåddes i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet med hjälp av kommissionen.
 26. Rådet anser att dess ståndpunkt vid första behandlingen utgör ett välavvägt paket för samtliga Interregprogram som omfattas av denna förordning för programperioden 2021–2027.
-